EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 1.7.2026
COM(2026) 335 final

2026/0179 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

ETA:n sekakomiteassa Euroopan unionin puolesta esitettävästä kannasta ETA-sopimuksen liitteen XX (Ympäristö) muuttamiseen

(CBAM)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN KOHDE

Tämä ehdotus koskee päätöstä ETA:n sekakomiteassa unionin puolesta esitettävästä kannasta ETA-sopimuksen liitteen XX (Ympäristö) muuttamista koskevan sekakomitean päätöksen suunniteltuun hyväksymiseen

2. EHDOTUKSEN TAUSTA

1.1. ETA-sopimus

Euroopan talousalueesta tehdyssä sopimuksessa (’ETA-sopimus’) taataan Euroopan talousalueen kansalaisille ja talouden toimijoille yhtäläiset oikeudet ja velvollisuudet sisämarkkinoilla. Siinä määrätään neljää vapautta koskevien EU:n säädösten saattamisesta osaksi 30 ETA-maan eli EU:n jäsenvaltioiden, Norjan, Islannin ja Liechtensteinin lainsäädäntöä. ETA-sopimus kattaa lisäksi yhteistyön muilla tärkeillä aloilla, kuten tutkimus ja kehitys, koulutus, sosiaalipolitiikka, ympäristö, kuluttajansuoja, matkailu ja kulttuuri, joita kutsutaan yhteisesti ”*sivuaviksi ja horisontaalisiksi*” politiikoiksi. ETA-sopimus tuli voimaan 1. tammikuuta 1994. Unioni ja sen jäsenvaltiot ovat ETA-sopimuksen osapuolia.

1.2. ETA:n sekakomitea

ETA:n sekakomitea vastaa ETA-sopimuksen hallinnoinnista. Se on foorumi ETA-sopimuksen toimintaan liittyvää näkemysten vaihtoa varten. Se tekee päätöksensä yksimielisesti, ja päätökset sitovat sopimuspuolia. Vastuu ETA-asioiden koordinoinnista EU:n puolella on Euroopan komission pääsihteeristöllä.

1.3. Suunniteltu ETA:n sekakomitean säädös

ETA:n sekakomitean on tarkoitus hyväksyä ETA:n sekakomitean päätös (’*suunniteltu säädös*’), joka koskee ETA-sopimuksen liitteen XX (Ympäristö) muuttamista.

Suunnitellun säädöksen tarkoituksena on ottaa osaksi ETA-sopimusta hiilidioksidipäästöjen säätömekanismin (’CBAM’) perustamisesta rajalle annettu asetus (EU) 2023/956[1] ja asetuksen (EU) 2023/956 muuttamisesta CBAM:n yksinkertaistamisen ja vahvistamisen osalta annettu asetus (EU) 2025/2083[2].

Suunnitelluista säädöksistä tulee sopimuspuolia sitovia ETA-sopimuksen 103 ja 104 artiklan mukaisesti.

3. UNIONIN PUOLESTA OTETTAVA KANTA

Komissio toimittaa liitteenä olevan ETA:n sekakomitean päätösluonnoksen neuvostolle hyväksyttäväksi unionin kantana. Sen jälkeen kun kanta on hyväksytty, se olisi esitettävä ETA:n sekakomiteassa mahdollisimman pian.

Liitteenä olevassa ETA:n sekakomitean päätösluonnoksessa otetaan ETA:n EFTA-valtiot mukaan hiilidioksidipäästöjen säätömekanismin toimintaan tietyin mukautuksin. Kyse ei

[1] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/956, annettu 10 päivänä toukokuuta 2023, hiilidioksidipäästöjen säätömekanismin perustamisesta rajalle (EUVL L 130, 16.5.2023, s. 52).

[2] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2025/2083, annettu 8 päivänä lokakuuta 2025, asetuksen (EU) 2023/956 muuttamisesta rajalle perustetun hiilidioksidipäästöjen säätömekanismin (EUVL L 2025/2083, 17.10.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2083/oj.

kuitenkaan ole pelkästään neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2894/94[3] tarkoitetuista teknisistä mukautuksista. Näin ollen unionin kannan vahvistaa neuvosto.

ETA:n EFTA-valtioiden olisi myös osallistuttava koko ETA-alueella toimivan CBAM:n edellyttämien järjestelmien rahoittamiseen. Tätä varten perustetaan samanaikaisesti mekanismi erillisellä ETA:n sekakomitean päätöksellä.

4. OIKEUSPERUSTA

1.4. Menettelyllinen oikeusperusta

1.4.1. Periaatteet

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 218 artiklan 9 kohdassa määrätään päätöksistä "*sopimuksella perustetussa elimessä unionin puolesta esitettävien kantojen vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on annettava säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, lukuun ottamatta säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan sopimuksen institutionaalisia rakenteita*".

Ilmaisu "*säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia*" kattaa myös säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia kyseiseen elimeen sovellettavan kansainvälisen oikeuden nojalla. Se kattaa myös välineet, joilla ei ole sitovaa vaikutusta kansainvälisen oikeuden nojalla, mutta jotka "*voivat vaikuttaa ratkaisevasti sen säännöstön sisältöön, jonka unionin lainsäätäjä antaa*"[4].

1.4.2. Soveltaminen tässä asiassa

ETA:n sekakomitea on sopimuksella eli ETA-sopimuksella perustettu elin. Säädös, joka ETA:n sekakomitean on määrä antaa, on säädös, jolla on oikeusvaikutuksia. Suunniteltu säädös on sitova kansainvälisen oikeuden nojalla ETA-sopimuksen 103 ja 104 artiklan mukaisesti.

Suunnitellulla säädöksellä ei täydennetä eikä muuteta sopimuksen institutionaalisia rakenteita. Sen vuoksi ehdotetun päätöksen menettelyllinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohta yhdessä neuvoston asetuksen (EY) N:o 2894/94 1 artiklan 3 kohdan kanssa.

1.5. Aineellinen oikeusperusta

1.5.1. Periaatteet

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla, luettuna yhdessä neuvoston asetuksen (EY) N:o 2894/94 1 artiklan 3 kohdan kanssa, annettavan päätöksen aineellinen oikeusperusta määräytyy ensisijaisesti osaksi ETA-sopimusta otettavan EU:n lainsäädännön aineellisen oikeusperustan perusteella.

Jos suunnitellulla säädöksellä on kaksi tavoitetta tai siihen sisältyy kaksi osatekijää ja jos näistä tavoitteista tai osatekijöistä toinen on mahdollista määritellä sellaiseksi pääasialliseksi tavoitteeksi tai osatekijäksi, johon nähden toinen tavoite tai osatekijä on liitännäinen, SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla hyväksyttävällä päätöksellä on oltava vain yksi aineellinen oikeusperusta eli se, jota pääasiallinen tai ensisijainen tavoite tai osatekijä edellyttää.

---

[3] Neuvoston asetus (EY) N:o 2894/94, annettu 28 päivänä marraskuuta 1994, Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä, EYVL L 305, 30.11.1994, s. 6.

[4] Unionin tuomioistuimen tuomio, 7.10.2014, Saksa v. neuvosto, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 kohta.

1.5.2. Soveltaminen tässä asiassa

Koska sekakomitean päätöksellä otetaan asetus (EU) 2023/956 ja asetus (EU) 2025/2083 osaksi ETA-sopimusta, on aiheellista käyttää samaa aineellista oikeusperustaa kuin kyseisissä säädöksissä. Sen vuoksi ehdotetun päätöksen aineellinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 192 artiklan 1 kohta.

1.6. Päätelmä

Ehdotetun päätöksen oikeusperustana tulisi olla SEUT-sopimuksen 192 artiklan 1 kohta yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 2894/94 1 artiklan 3 kohdan kanssa.

5. SUUNNITELLUN SÄÄDÖKSEN JULKAISEMINEN

Koska ETA:n sekakomitean säädöksellä muutetaan ETA-sopimuksen liitettä XX (Ympäristö), on aiheellista julkaista säädös Euroopan unionin virallisessa lehdessä sen jälkeen kun se on hyväksytty.

2026/0179 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

ETA:n sekakomiteassa Euroopan unionin puolesta esitettävästä kannasta ETA-sopimuksen liitteen XX (Ympäristö) muuttamiseen

(CBAM)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 192 artiklan 1 kohdan yhdessä 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 28 päivänä marraskuuta 1994 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2894/94[5] ja erityisesti sen 1 artiklan 3 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Sopimus Euroopan talousalueesta[6], jäljempänä ’ETA-sopimus’, tuli voimaan 1 päivänä tammikuuta 1994.

(2) ETA-sopimuksen 98 artiklan mukaan ETA:n sekakomitea voi päättää muuttaa muun muassa ETA-sopimuksen liitettä XX (Ympäristö).

(3) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/956[7] ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2025/2083[8] olisi otettava osaksi ETA-sopimusta.

(4) ETA-sopimuksen liite XX (Ympäristö) olisi sen vuoksi muutettava vastaavasti.

(5) Unionin kannan ETA:n sekakomiteassa olisi sen vuoksi perustuttava tähän liitettyyn päätösluonnokseen,

---

5 EYVL L 305, 30.11.1994, s. 6.

6 EYVL L 1, 3.1.1994, s. 3.

7 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/956, annettu 10 päivänä toukokuuta 2023, hiilidioksidipäästöjen säätömekanismin perustamisesta rajalle (EUVL L 130, 16.5.2023, s. 52).

8 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2025/2083, annettu 8 päivänä lokakuuta 2025, asetuksen (EU) 2023/956 muuttamisesta rajalle perustetun hiilidioksidipäästöjen säätömekanismin (EUVL L 2025/2083, 17.10.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2083/oj.

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

ETA:n sekakomiteassa unionin puolesta esitettävä kanta ETA-sopimuksen liitteen XX (Ympäristö) ehdotettuun muuttamiseen perustuu tähän päätökseen liitettyyn ETA:n sekakomitean päätösluonnokseen.

2 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja